

Stichting NIOC

Stichting NIOC en de NIOC kennisbank

Stichting NIOC (www.nioc.nl) stelt zich conform zijn statuten tot doel: het realiseren van congressen over informatica onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting NIOC neemt de archivering van de resultaten van de congressen voor zijn rekening. De website www.nioc.nl ontsluit onder "Eerdere congressen" de gearchiveerde websites van eerdere congressen. De vele afzonderlijke congresbijdragen zijn opgenomen in een kennisbank die via dezelfde website onder "NIOC kennisbank" ontsloten wordt.

Op dit moment bevat de NIOC kennisbank alle bijdragen, incl. die van het laatste congres (NIOC2025, gehouden op donderdag 27 maart 2025 jl. en georganiseerd door Hogeschool Windesheim). Bij elkaar zo'n 1500 bijdragen!

We roepen je op, na het lezen van het document dat door jou is gedownload, de auteur(s) feedback te geven. Dit kan door je te registreren als gebruiker van de NIOC kennisbank. Na registratie krijg je bericht hoe in te loggen op de NIOC kennisbank.

Het eerstvolgende NIOC vindt plaats op 18 maart 2027 in Arnhem en wordt georganiseerd door HAN University of Applied Sciences.

Reacties over de NIOC kennisbank en de inhoud daarvan kun je richten aan de beheerder:

R. Smedinga kennisbank@nioc.nl.

Vermeld bij reacties jouw naam en telefoonnummer voor nader contact.

ICT in andere disciplines

Biomedische beeldanalyse

nauwkeurigere diagnose en minimaal invasieve behandeling

Wiro Niessen

Erasmus MC, Universitair Medisch Centrum Rotterdam
Universiteit van Delft

Overzicht

- Biomedische beeldvorming
  - De mens van glas (van molecuul tot orgaan)
- Evidence based medicine
  - Van mooie plaatjes naar betere diagnose en behandeling
- Toepassingen
  - Hart- en vaat onderzoek
  - 3D beelden tijdens minimaal invasieve operaties

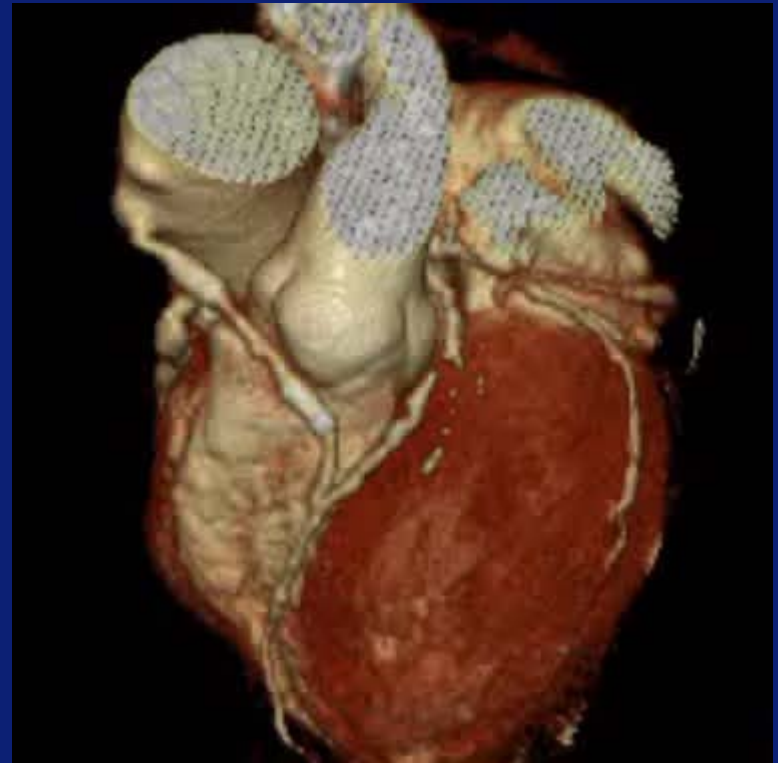

Biomedische beeldvorming

We zien het hart kloppen

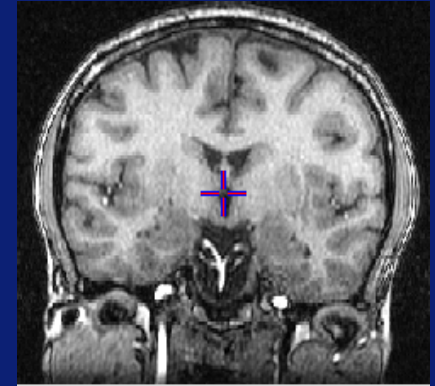
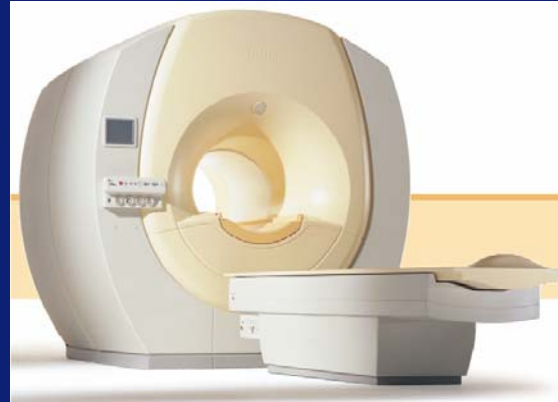
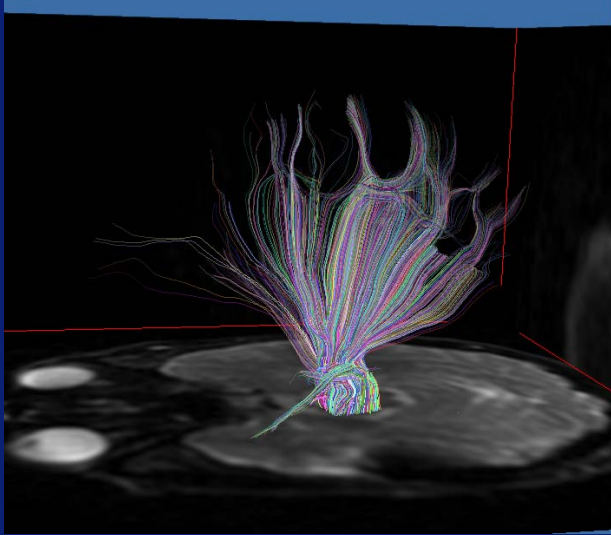

Computer tomography (CT)

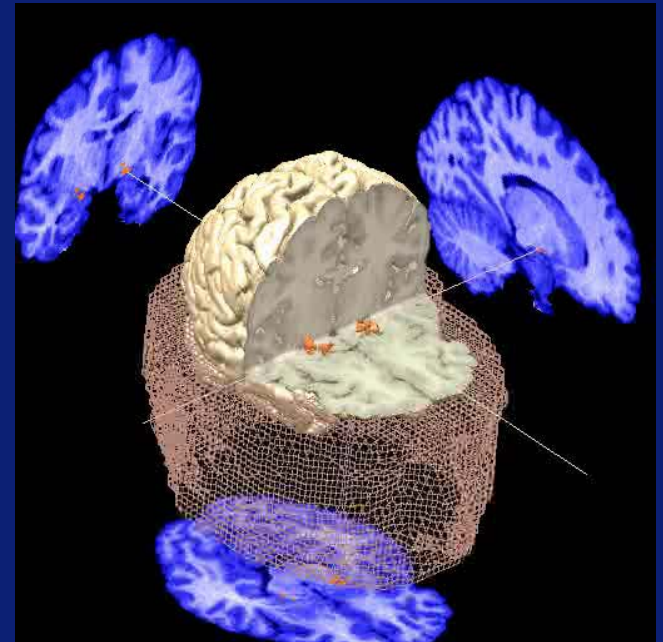
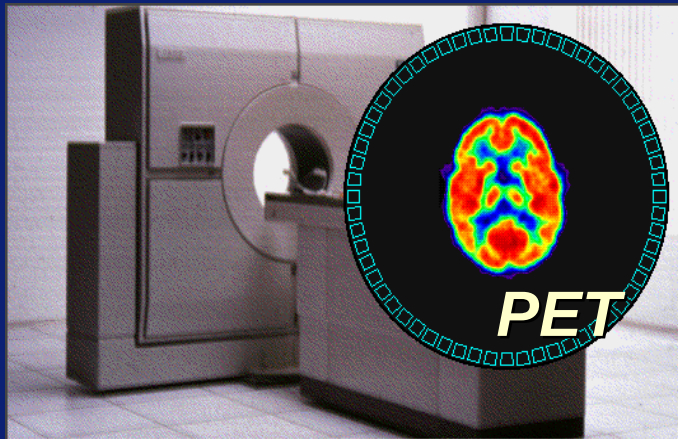

Courtesy Nico Mollet, Radiologie, Erasmus MC

We zien het brein “denken”

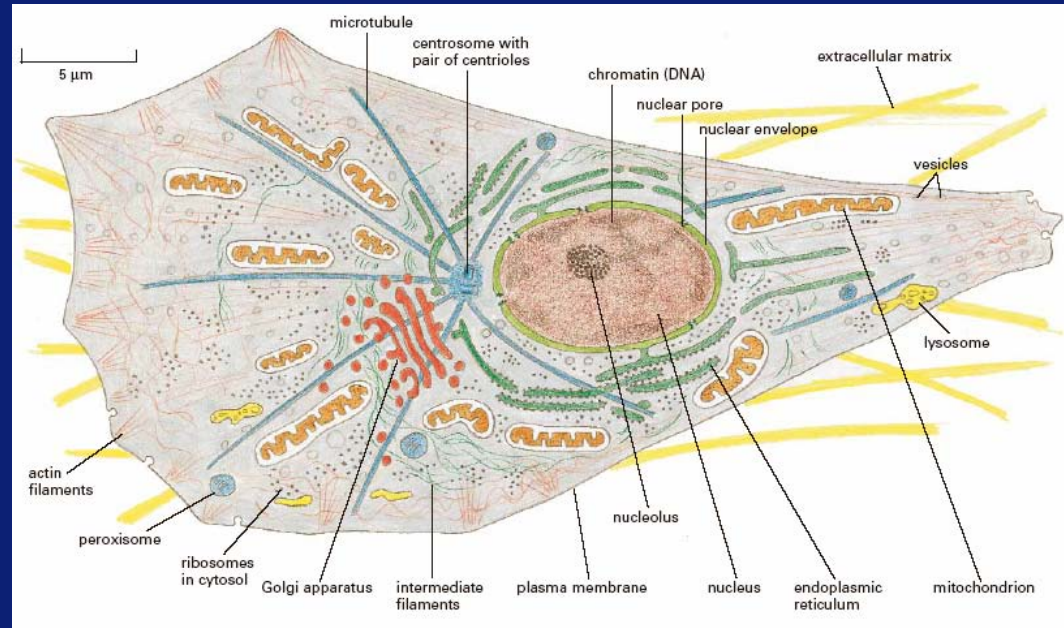
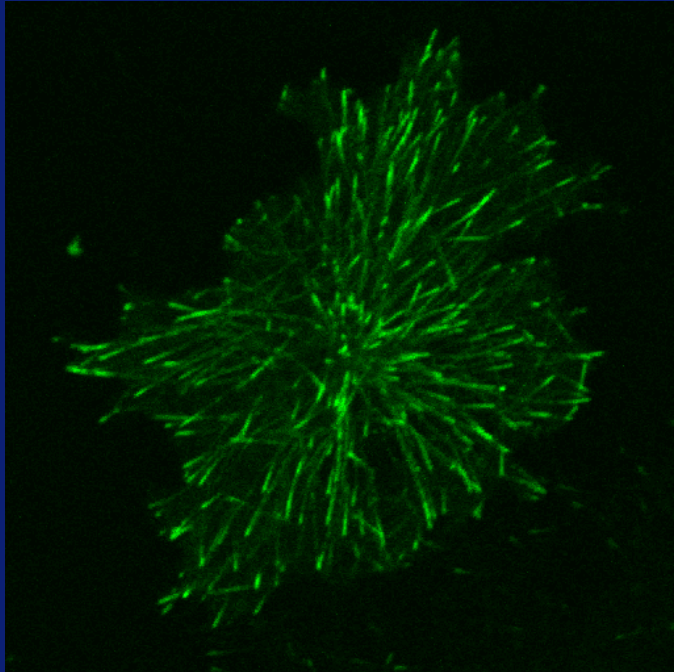

MRI

From Terry Oakes, University Madison, Wisconsin

We zien zelfs processen op cellulair en moleculair niveau

Evidence based medicine

“Het behandelen van patiënten op basis van wetenschappelijke kennis en objectieve diagnostische technieken”

Uitdaging

Kunnen we die prachtige beelden gebruiken t.b.v. evidence based medicine, d.w.z. bewezen betere diagnose en behandeling

Beeldanalyse

Het interpreteren van beelden door computertechnieken om zo

- Het ziekte proces beter te begrijpen
  - “ontwikkelen en testen van medicijnen”
  - “screening en preventie”
- Differentiële diagnose
  - “therapie toegespitst op de individuele patiënt”
- Behandeling volgen
  - “indien nodig aanpassen of veranderen van een behandeling”

Voorbeelden

- Cardiovasculaire diagnose
- Beeldgeleide chirurgie

Cardiovasculaire aandoeningen

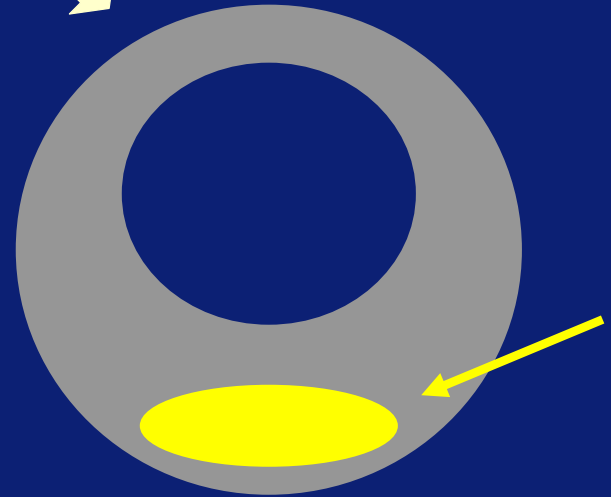
Voornaamste reden voor morbiditeit en mortaliteit in
het Westen, en in 2010 ook in ontwikkelingslanden
(WHO)

Cardiovasculaire ziekten

atherosclerose

Vernauwd bloedvat

Zieke vaatwand

Cardiovasculaire beeldvorming: halsslagader

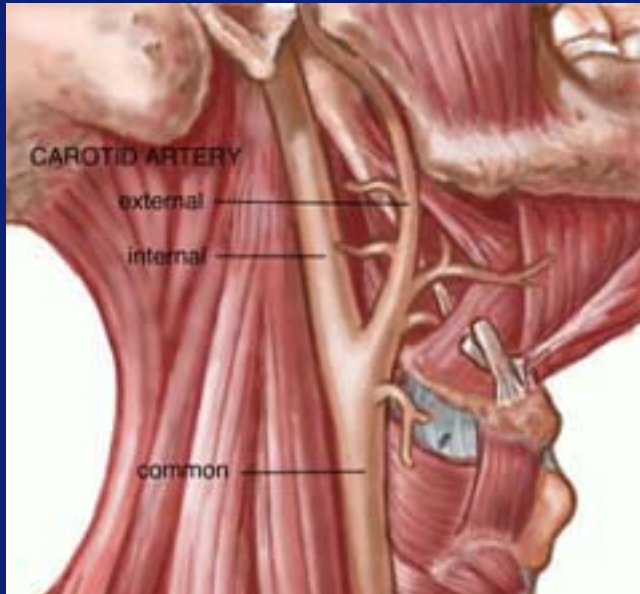

vernauwing

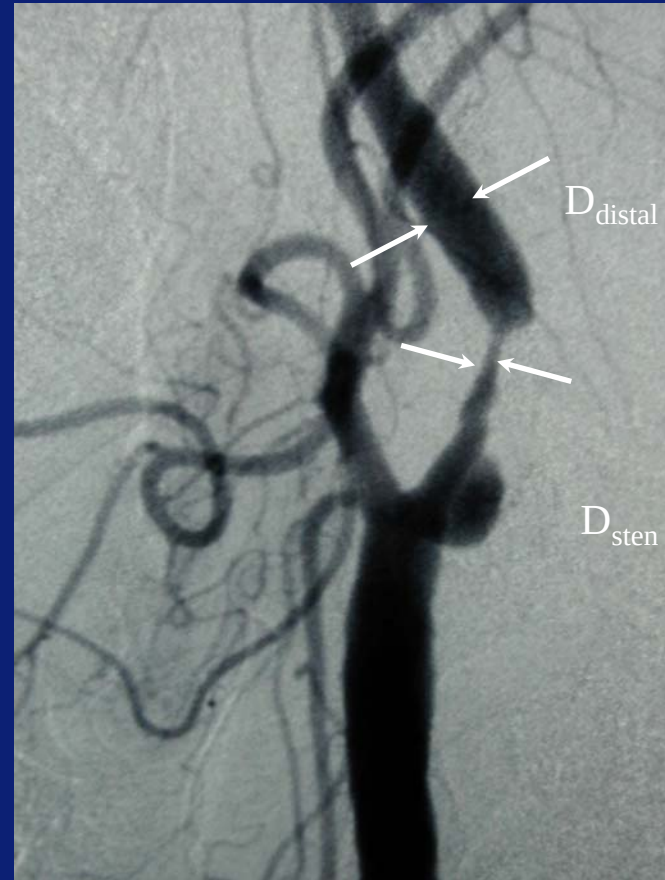

*Grote klinische studies hebben
uitgewezen dat behandeling gunstig
is bij stenose van meer dan 70% op
DSA bij patiënt met symptomen*

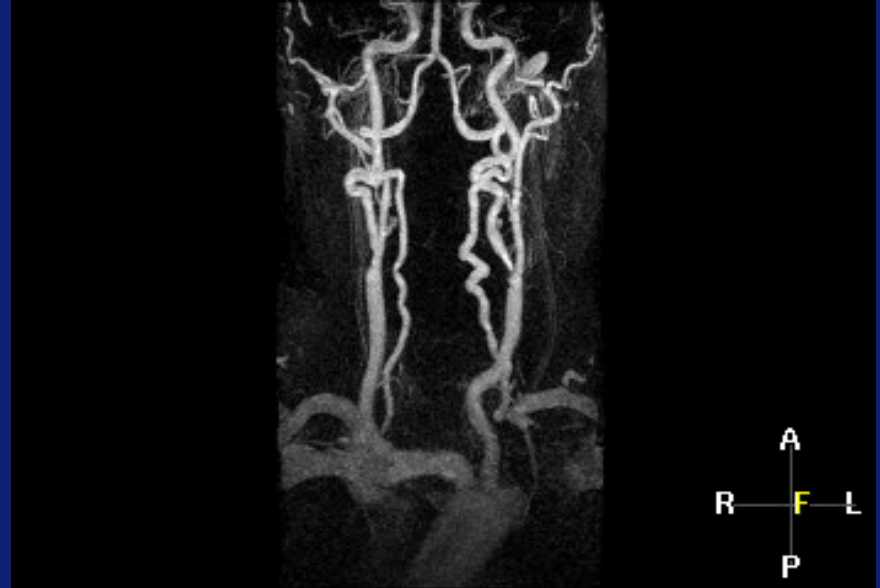
Stenose gradering

$$\left(1 - \frac{d_{sten}}{d_{dist}}\right) * 100\%$$

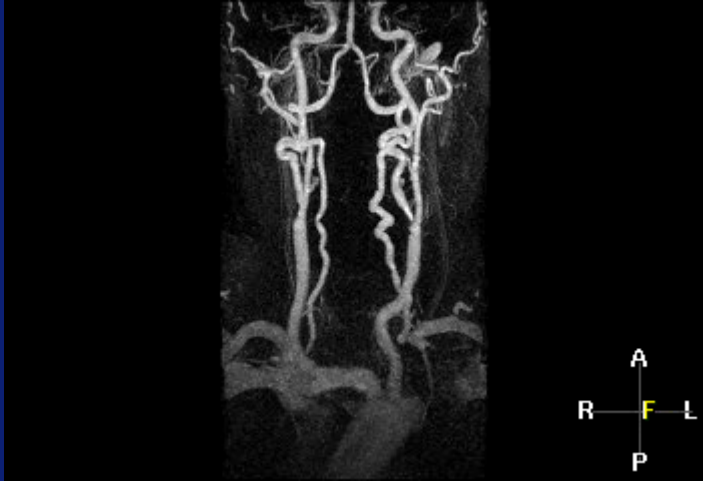

3D beeldvorming halsslagader

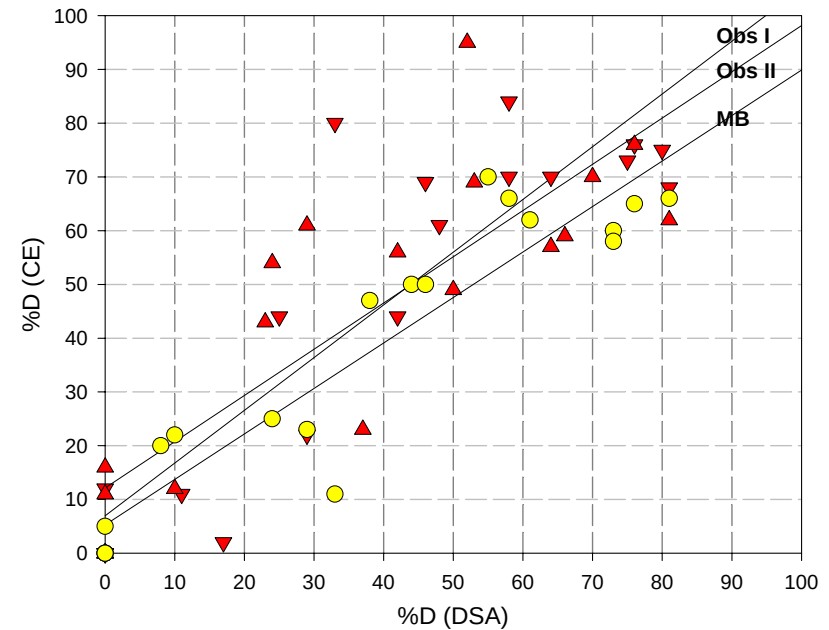

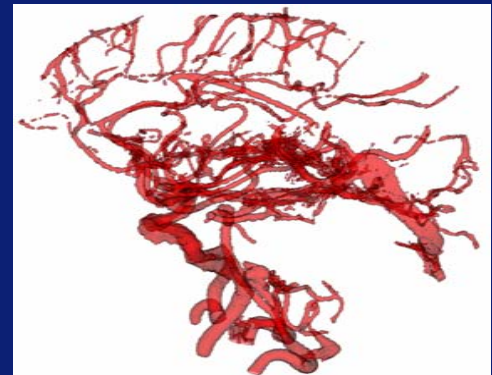
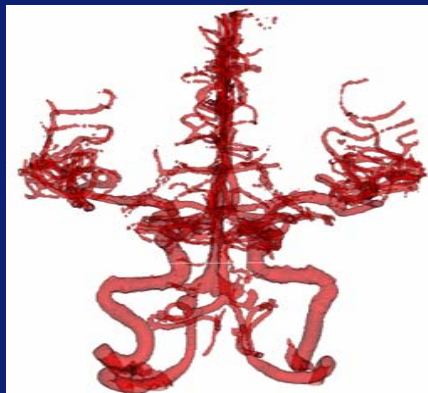
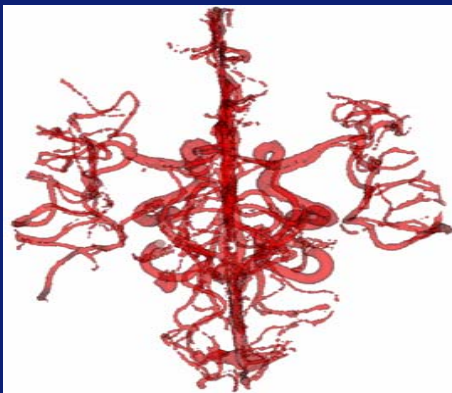
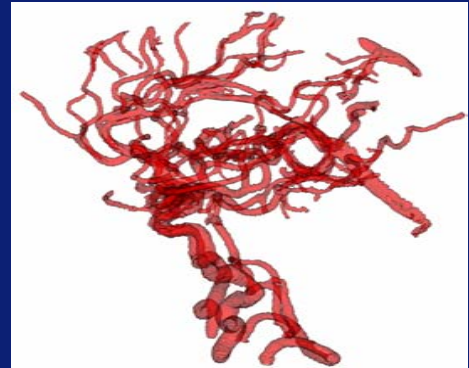
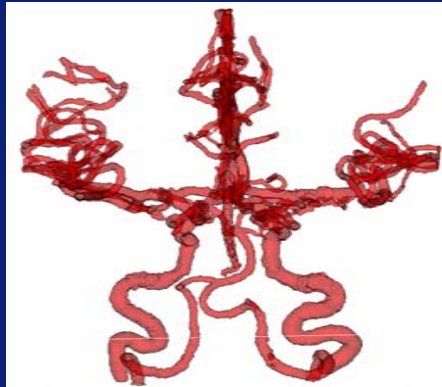
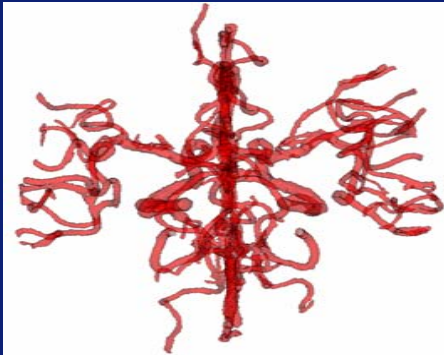
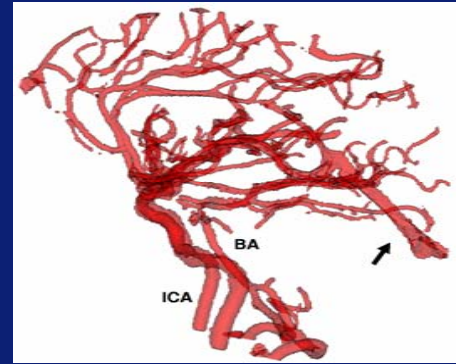
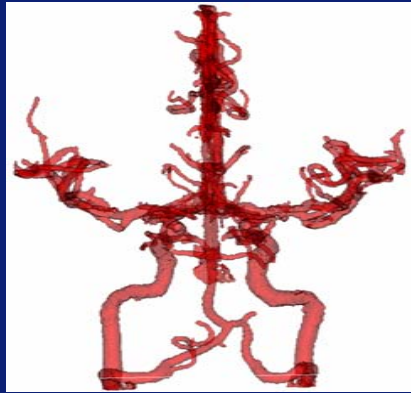
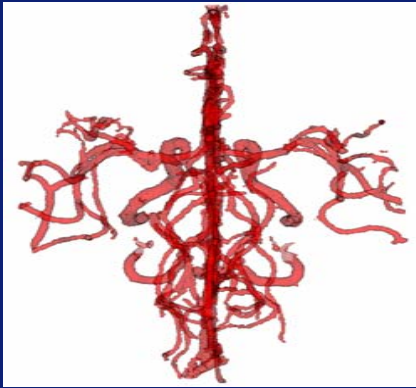

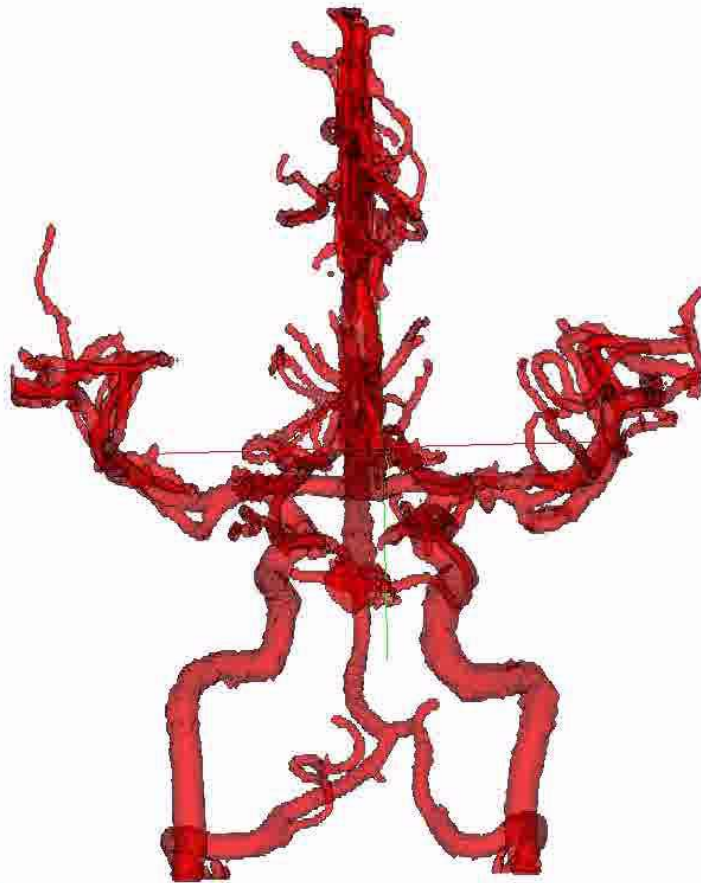
Resultaat: 3D model halsslagader

Validatie van techniek:

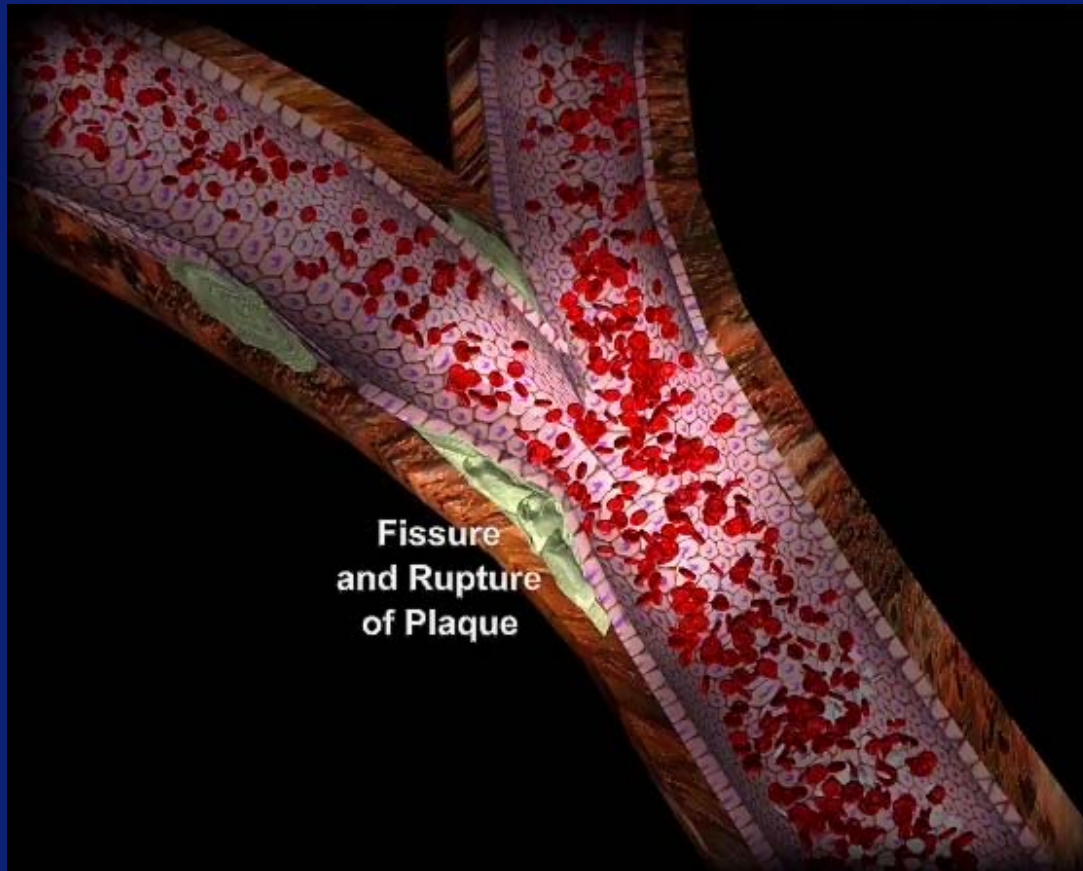

***Automatisch
vinden
aneurysmata***

***Plannen van
ingrepen***

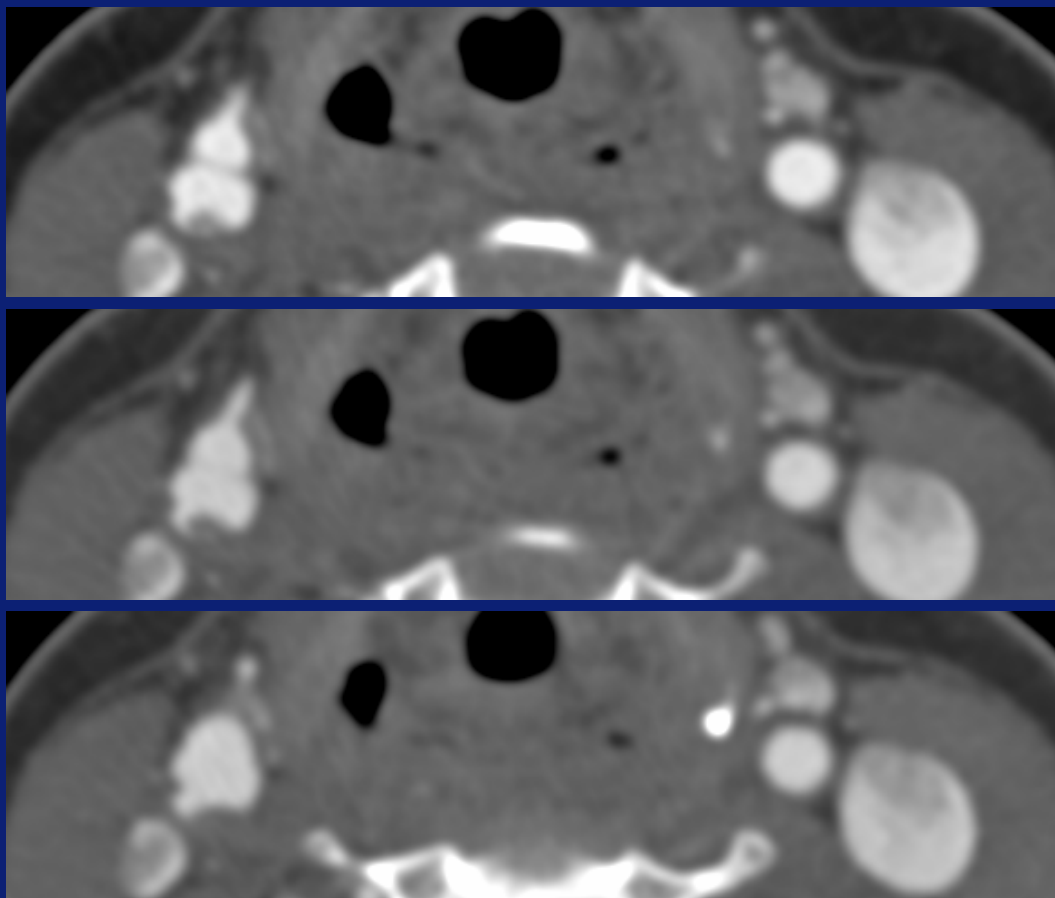
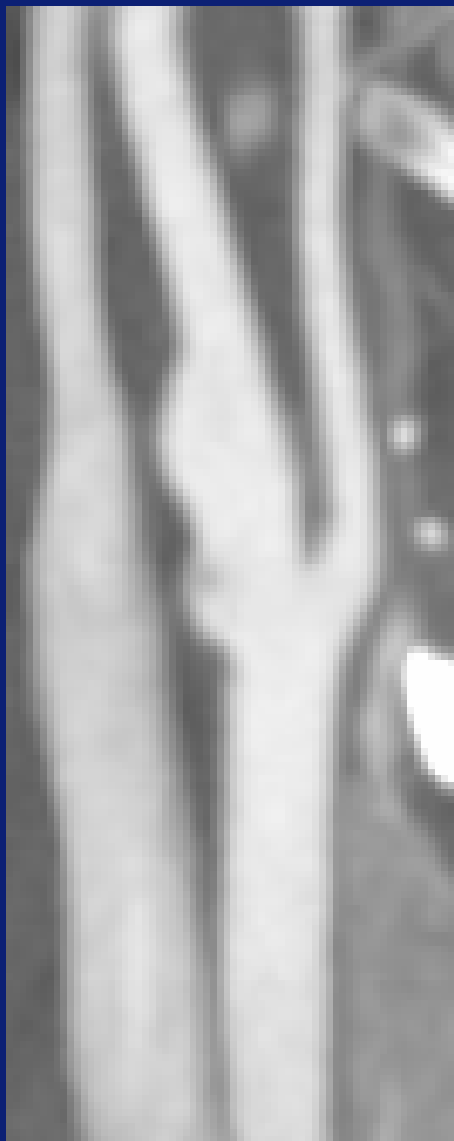
Cardiovasculaire beeldvorming

- 40% van de mensen met een hartinfarct is nog nooit met hartklachten bij de dokter geweest

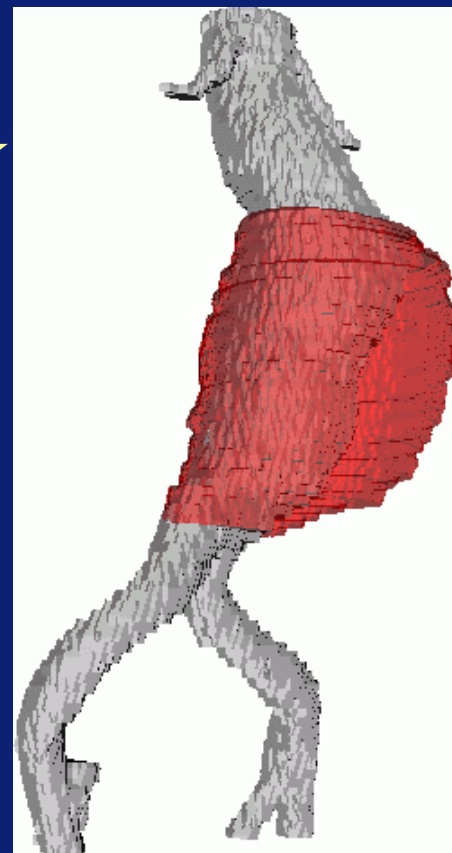
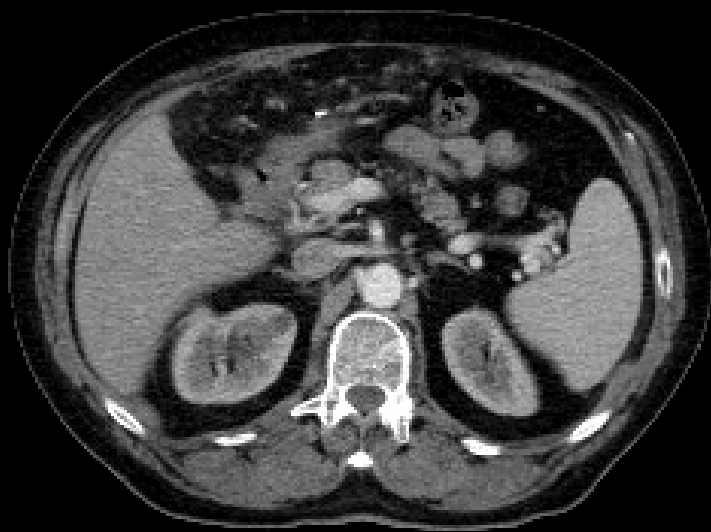
- Holy grail: diagnose van de zieke vaatwand

Voorbeeld: 37 jarige vrouw met meerdere infarcten

Courtesy: A. van der Lugt, Radiology, Erasmus MC

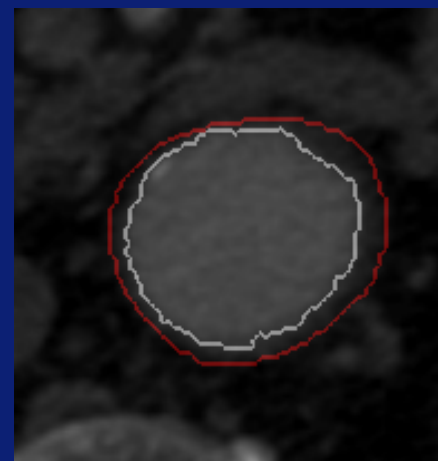
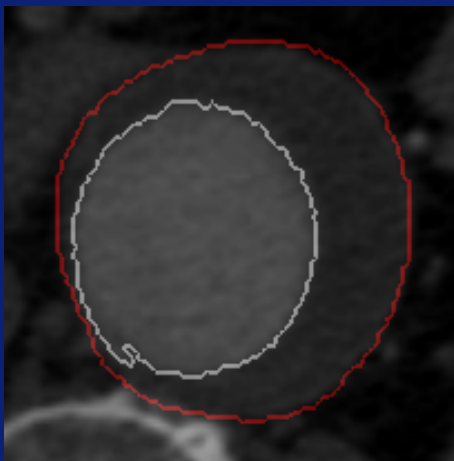
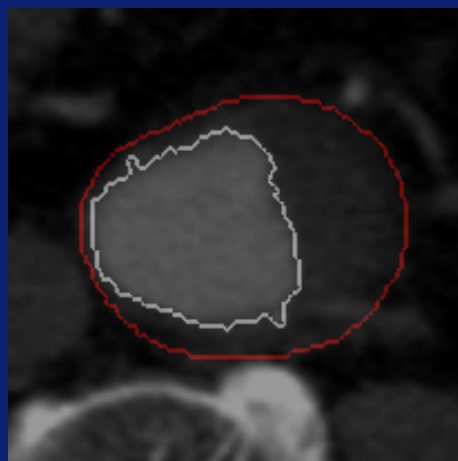
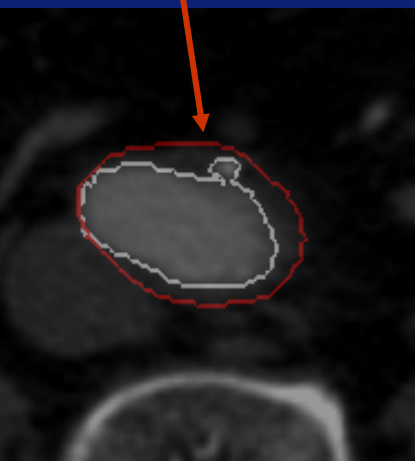
Eerste voorbeeld: Aneurysma in de aorta

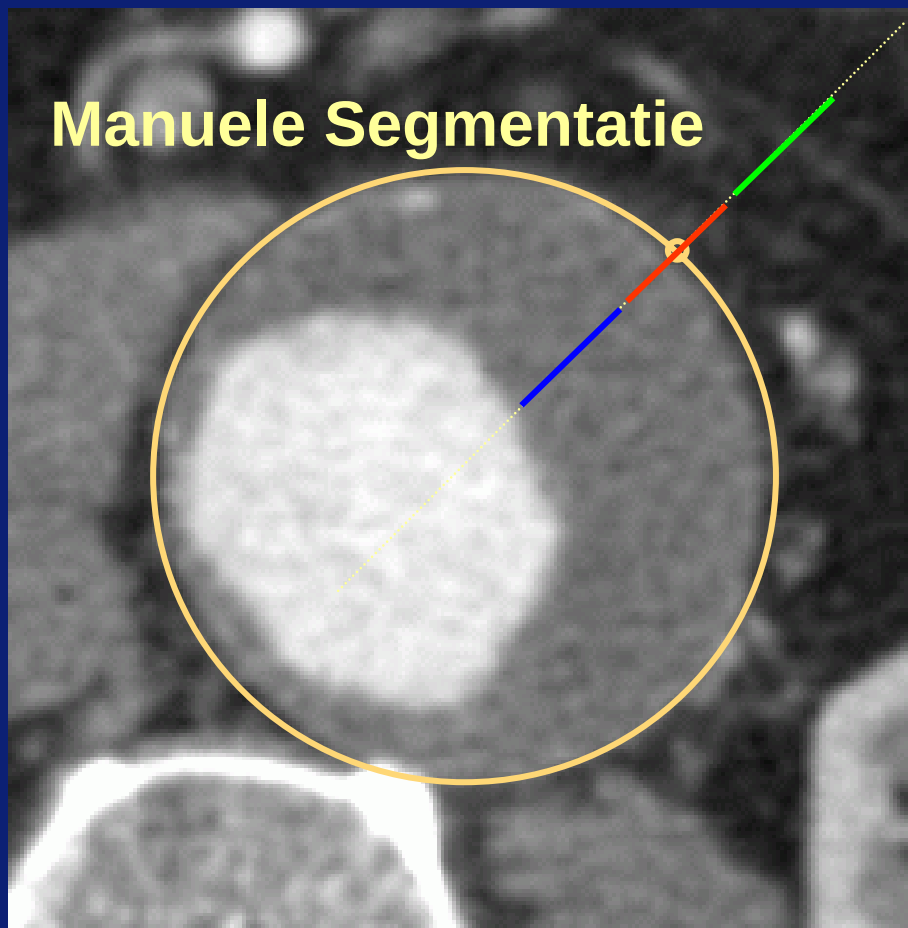
Probleem

- Het vinden van de rand van het aneurysma is een moeilijk probleem

thrombus

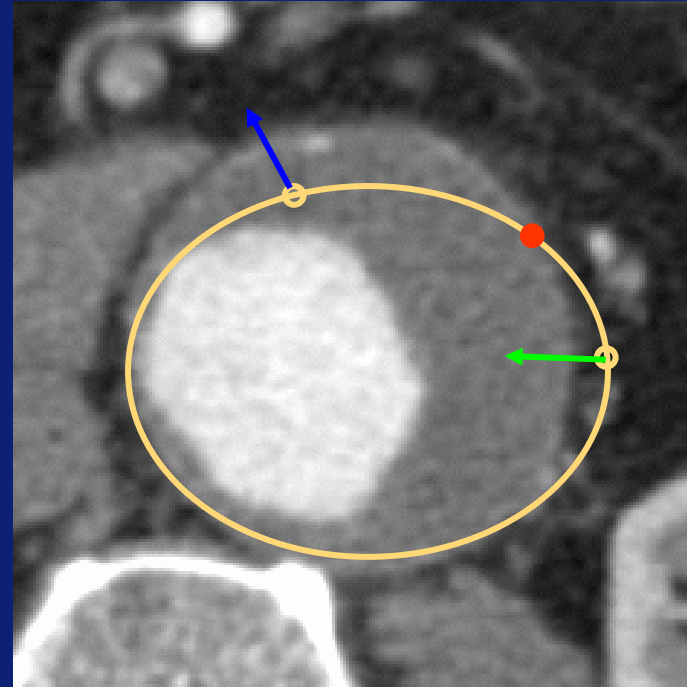
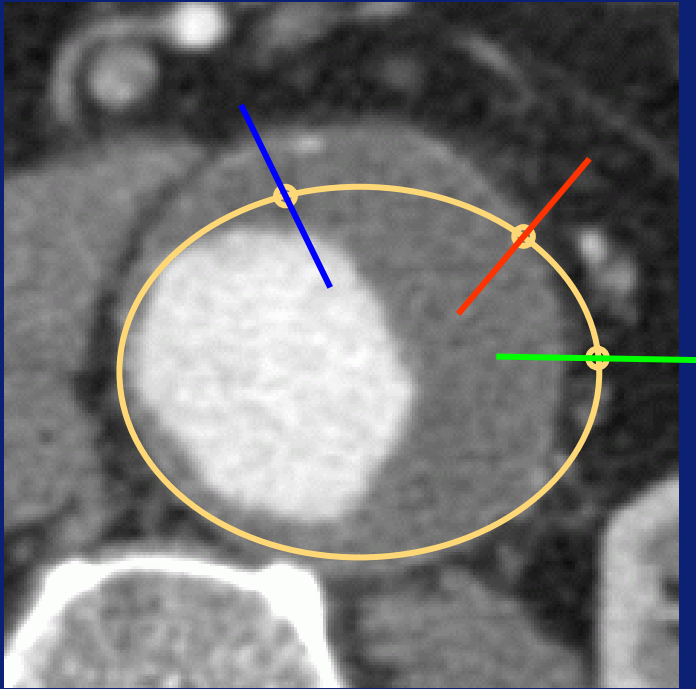

De computer “leren” zien

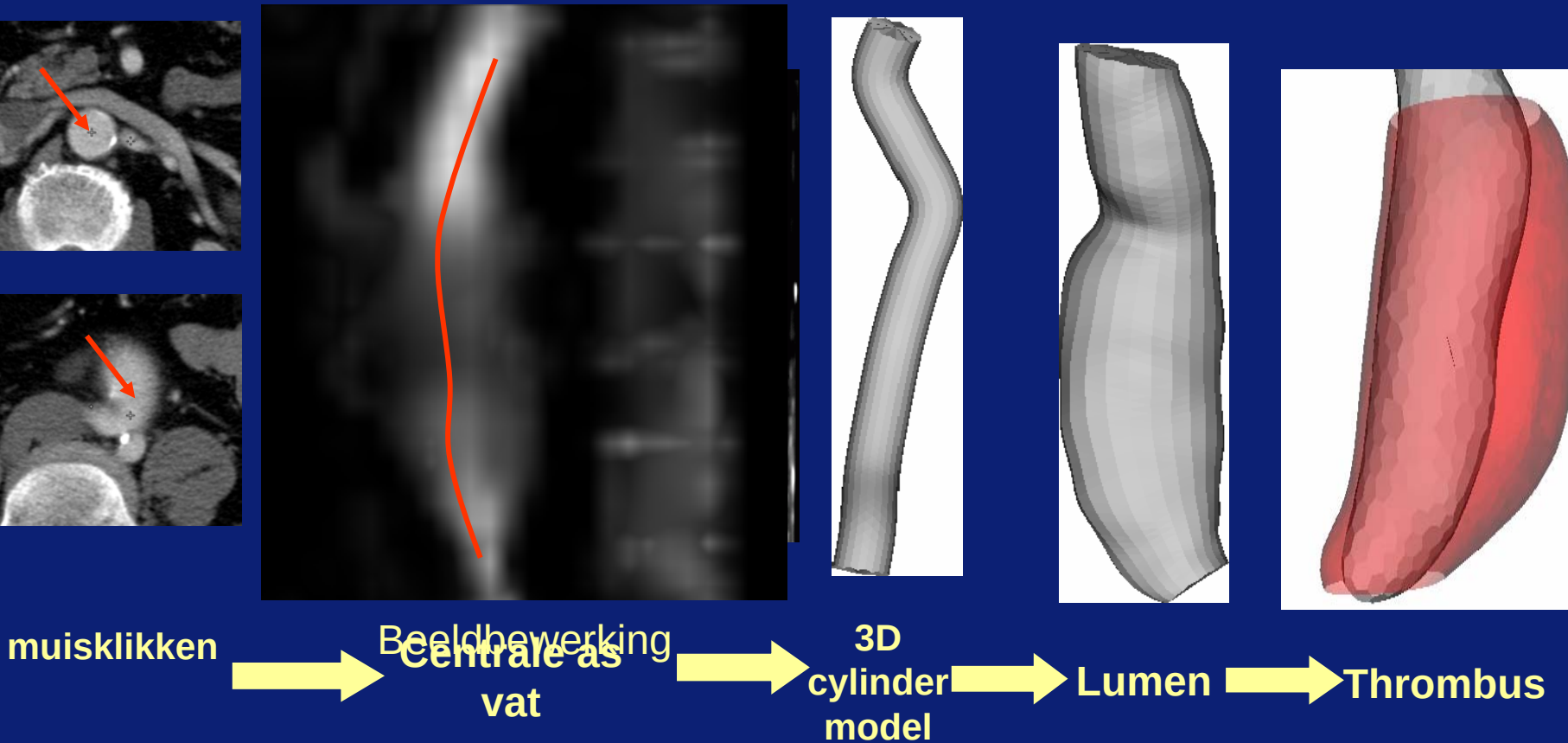
-
▶ inside
-
▶ boundary
-
▶ outside

Het vinden van thrombus

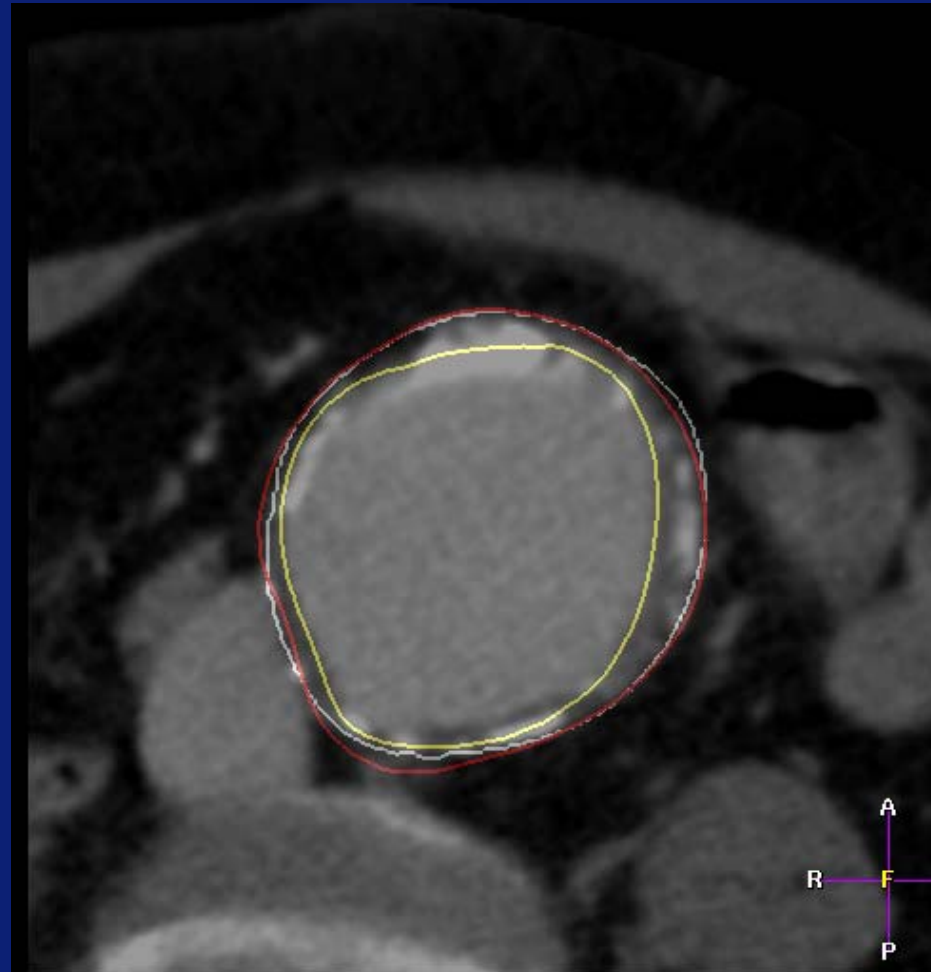
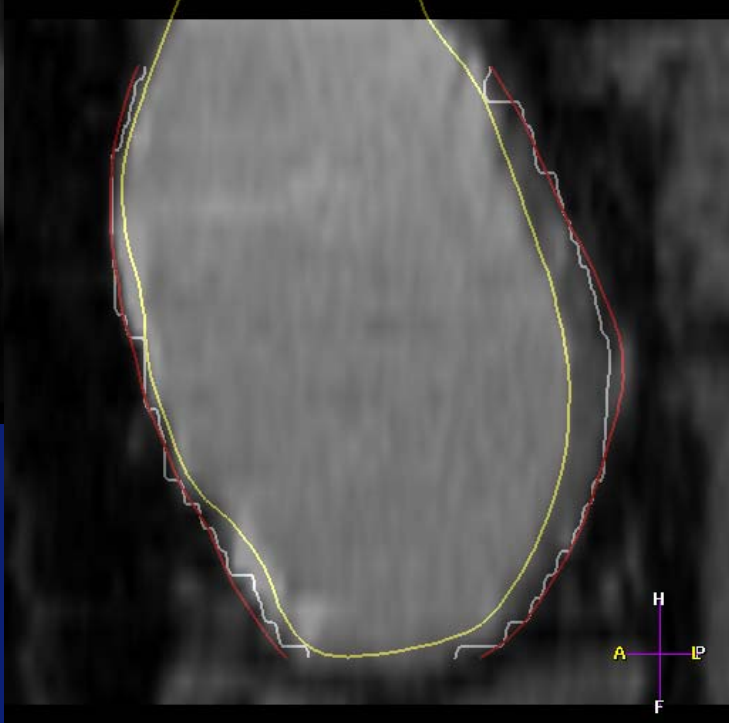
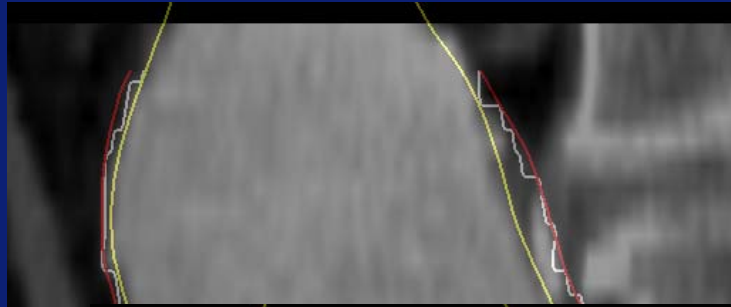

-
▶ inside
-
▶ boundary
-
▶ outside

Algoritme

Voorbeeld: Lumen en thrombus

De halsslagader onder de loep

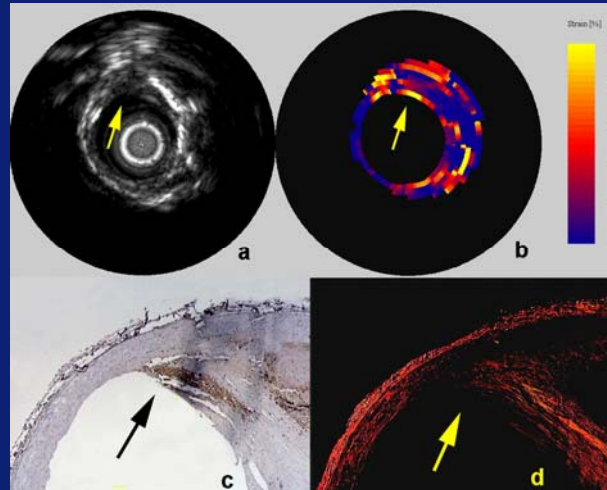
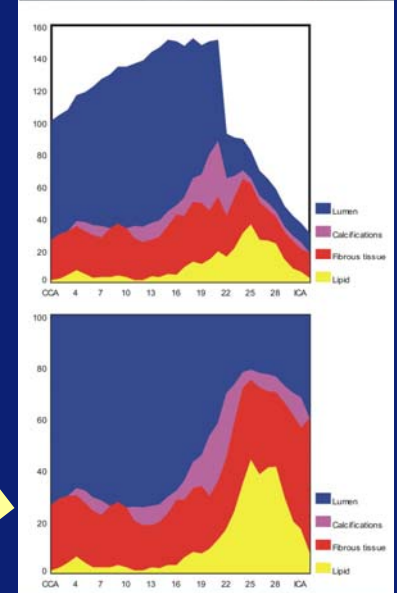
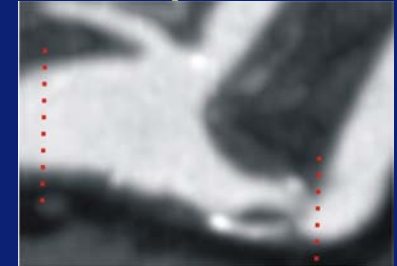
2D lumen

3D lumen

3D plaque
componenten

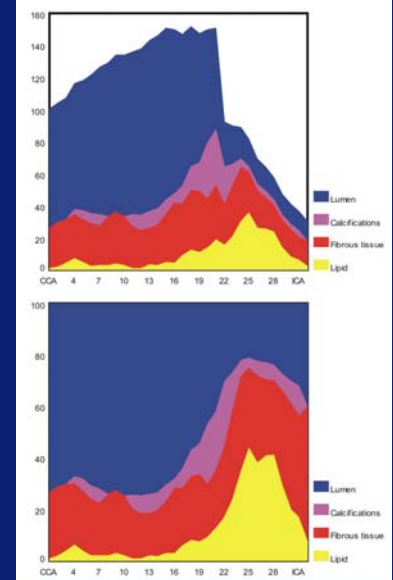
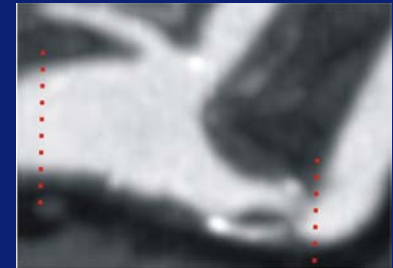
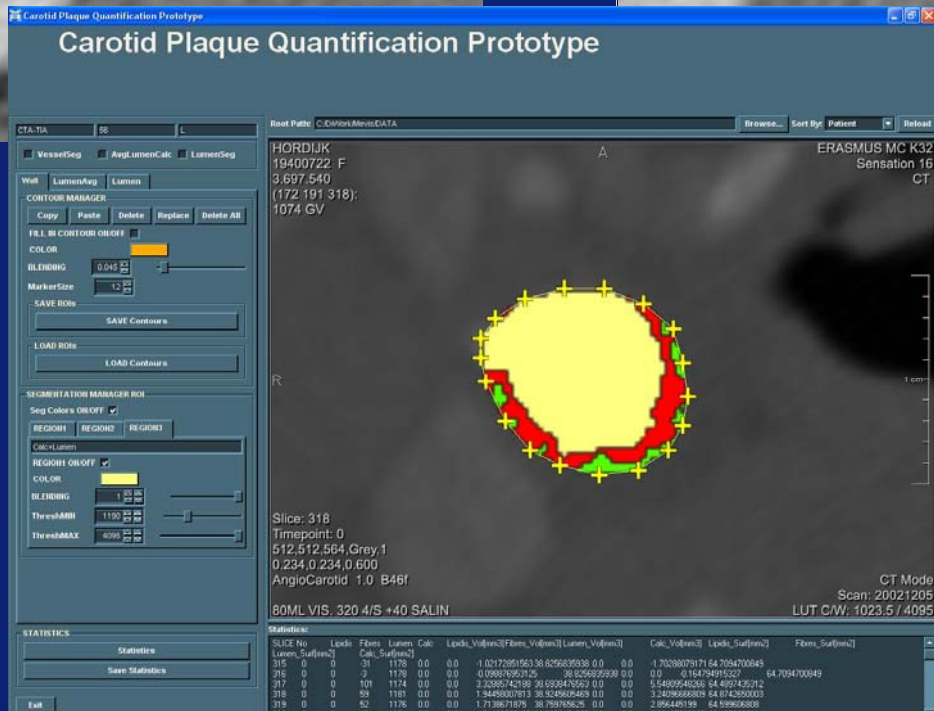
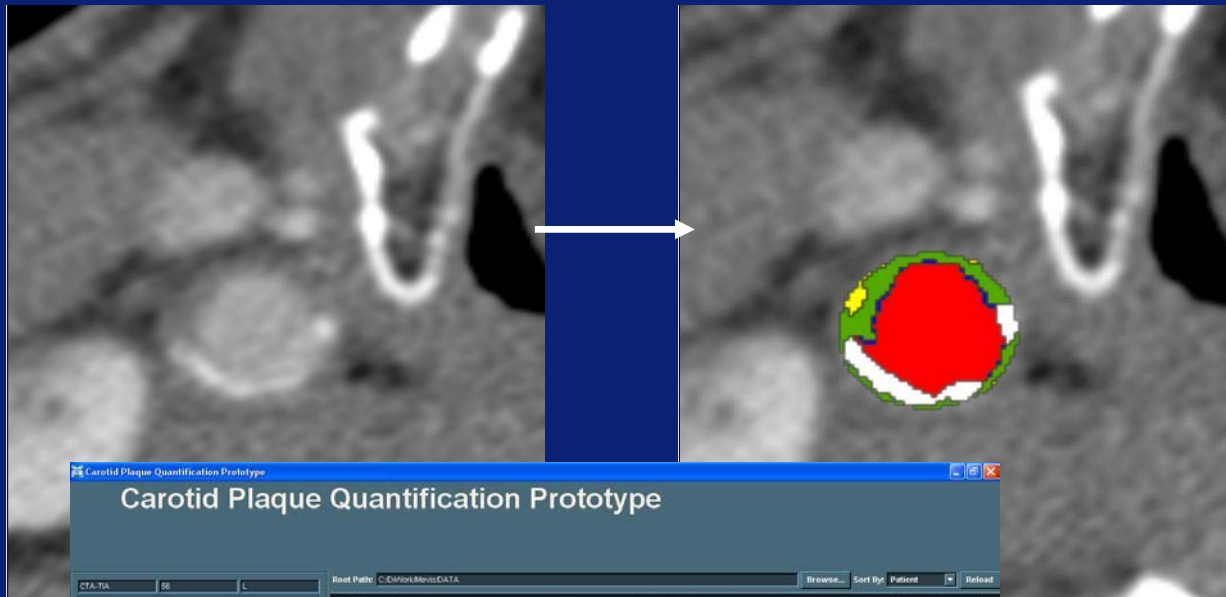

Afbeeldingen van gen
expressie

Biochemische en biofysische
eigenschappen van plaque

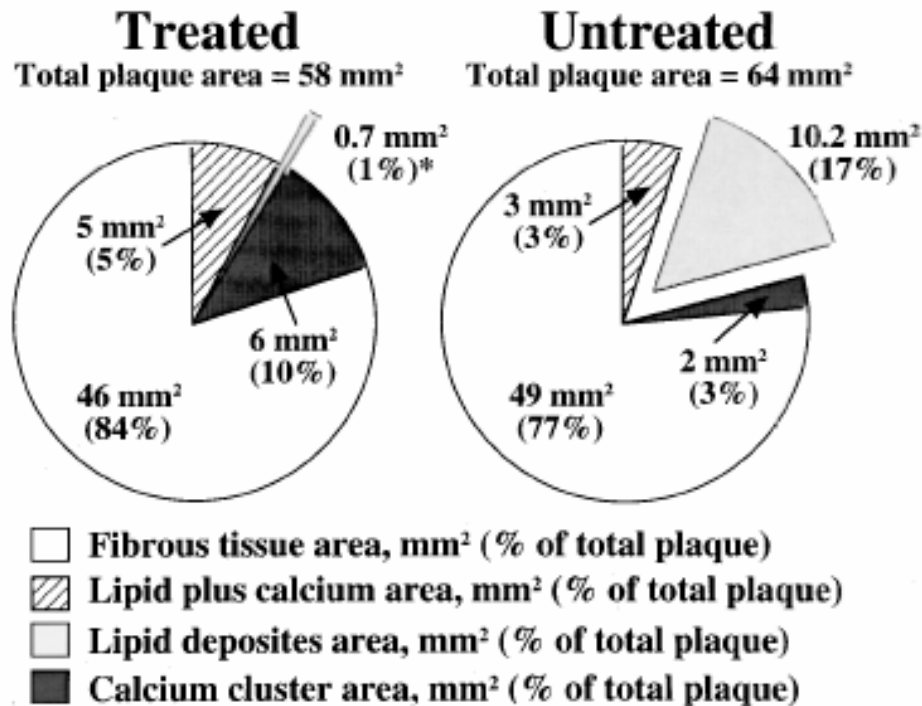
Tissue	mm ²	%	%
Lumen	2062	51	
Calcified	257	8	9
Fibrous	860	28	60
Lipid	328	14	31

Samenstelling atherosclerotische plaque

Tissue	mm ²	%	%
Lumen	2062	51	
Calcified	257	8	9
Fibrous	860	28	60
Lipid	328	14	31

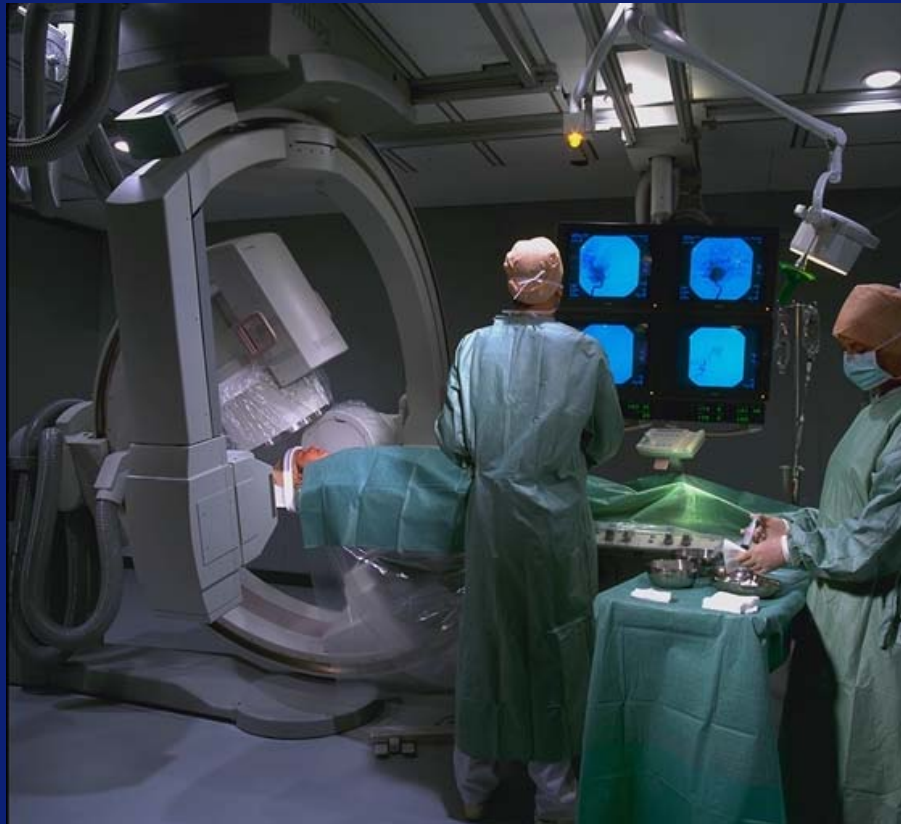
Gevolgen van behandeling

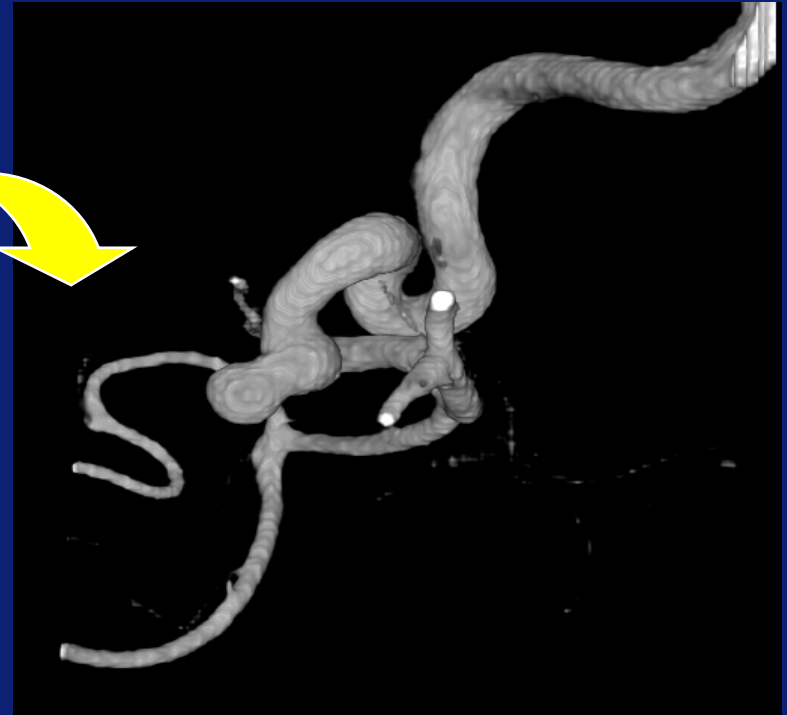
Figure 5. Comparisons of carotid plaque tissue components and composition. The treated plaques contained significantly less lipid than did the untreated plaques ($P=0.01$). Fibrous tissue, calcium, and calcium plus lipid were not statistically different between the 2 groups.

Intravasculaire interventies

3D informatie voor de radioloog tijdens zijn/haar ingreep

Intravasculaire interventies

- Bepalen waar de voerdraad is
- Tonen van de voerdraad in een 3D beeld van de vaten dat eerder is gemaakt

Eerste stap: vinden van de voerdraad

Originele
beeld

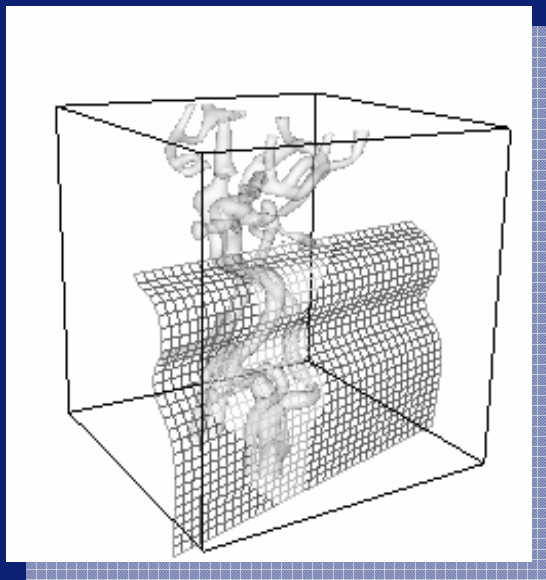

Beeld waarin
lijnstructuren
worden versterkt

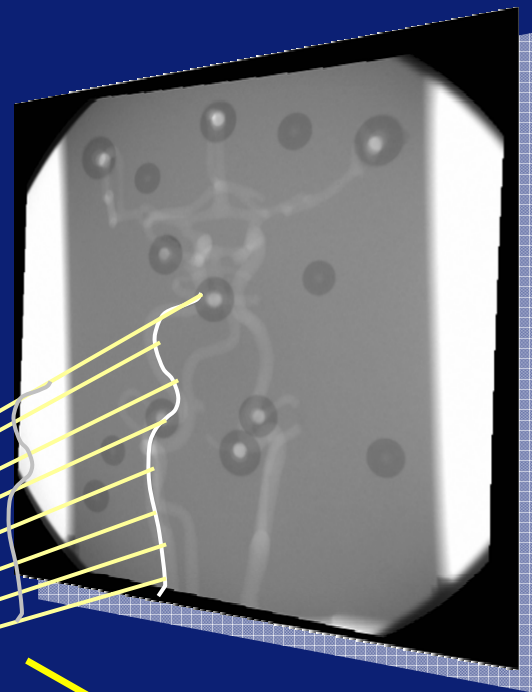
Automatisch volgen van de voeddraad

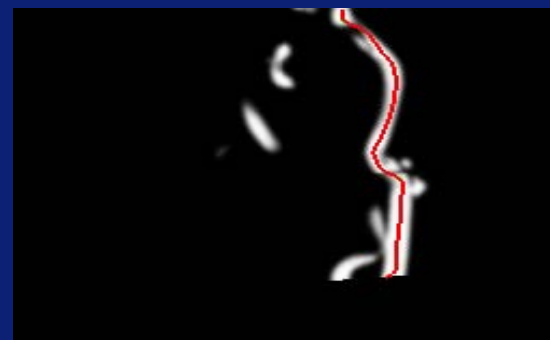
3D Reconstructie

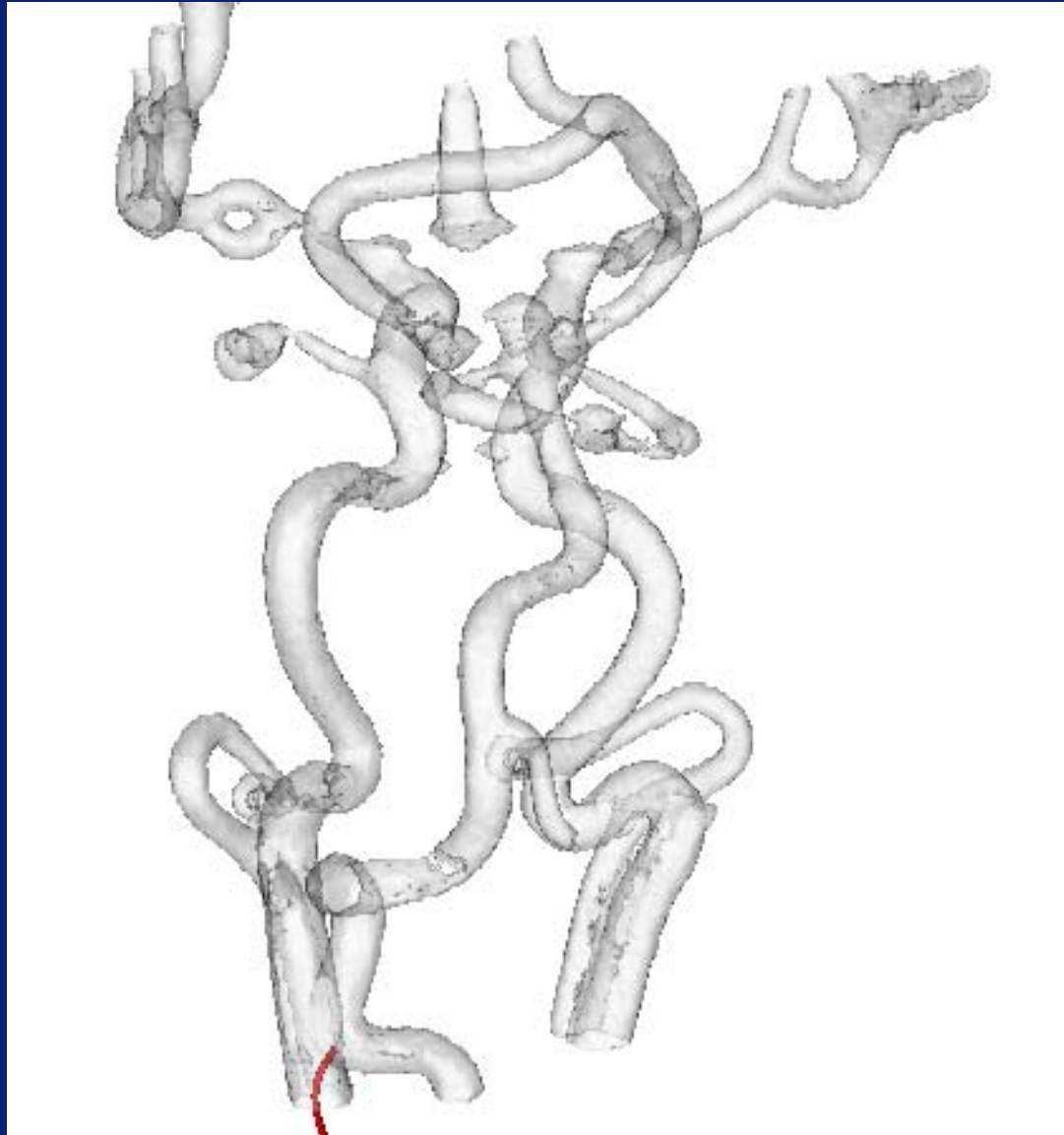
Gekromd oppervlak

Röntgen bron

3D lokalisatie van voerdraad in de vaatboom

Uitdaging: kan dit in het kloppende hart?

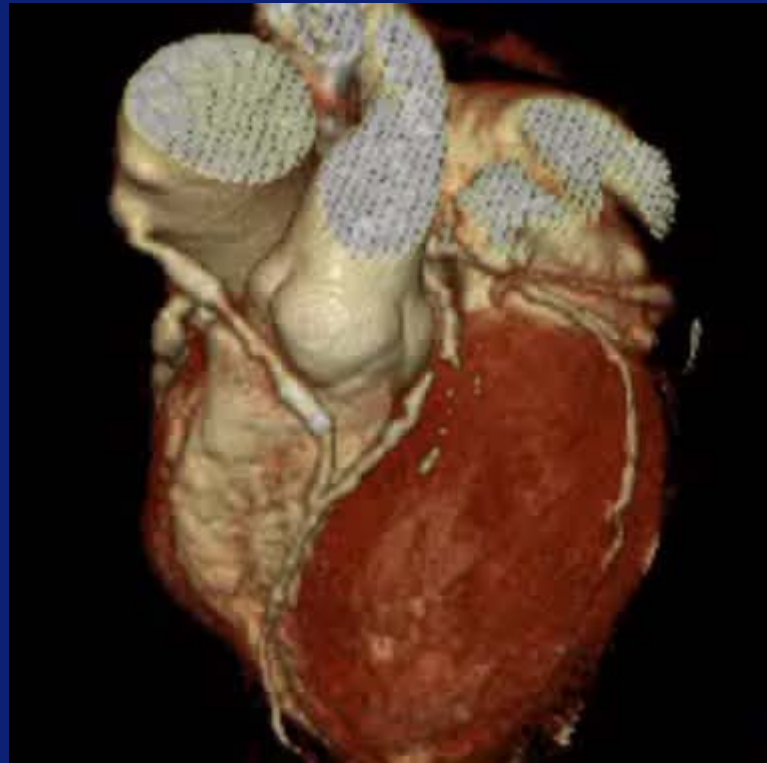

Courtesy: Stereotaxis

Preoperatief model van een kloppend hart

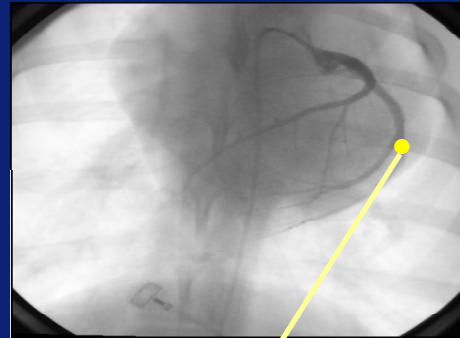
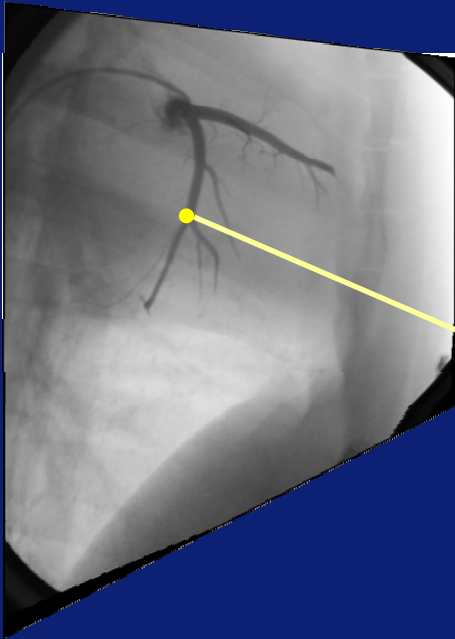

Computed tomography (CT)

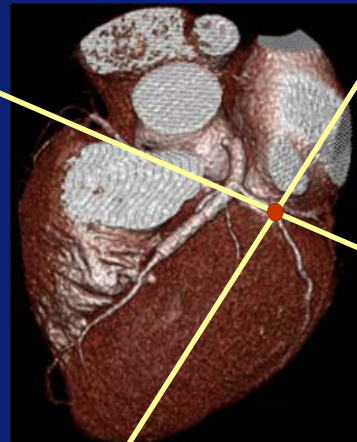

Courtesy Nico Mollet, Radiology, Erasmus MC

Projectie I

Projectie II

Samenvatting

- Moderne beeldvormende technieken brengen de mens in beeld, van moleculair/cel niveau tot orgaan niveau.
- Deze beelden hebben de geneeskunde sterk verandert. Momenteel razendsnelle ontwikkelingen in ontwikkeling geneesmiddelen, vroegdiagnose, vervolgen therapie.
- Om dit te ondersteunen, dient informatie in beelden objectief geïnterpreteerd worden. Beeldanalyse d.m.v. geavanceerde computertechnieken.
- Technieken kunnen ook gebruikt worden om arts te ondersteunen bij minimaal invasieve ingrepen.

Erasmus MC

Biomedical Imaging Group

Theo van Walsum
Michiel Schaap
Coert Metz
Danijela Vukadinovic
Erik Meijering
Rashindra Manniesing

Radiology

Aad v/d Lugt
Nico Mollet
Thomas de Weert

Cardiology

Pim de Feyter
Patrick Serruys
Ton v/d Steen
Jolanda Wentzel

UMC Utrecht

Shirley Baert
Kees van Bommel
Alejandro Frangi
Rashindra Manniesing
Silvia Olabarriaga

Philips Medical Systems

Marcel Breeuwer
Frans Gerritsen
J. Rouet
M. Fradkin